

Technieken van huisschilderen

VOOR BEROEPSSCHILDERS
EN DOE-HET-ZELVERS

Guram Kochibrolashvili

Kochi Books
Den Haag

Redacteur: Marijcke Tooneman, uitgever Gozalov
Books, www.hetsmallepad.nl
Illustrator: Anna Lubok, www.annalubok.com
Foto's: Guram Kochibrolashvili
Opmaak: Anna Lubok, Marijcke Tooneman en
Guram Kochibrolashvili

© Kochi Books, Den Haag, 2012
Tel./Fax: +31 (0) 70 352 15 65
E-mail: g.kochi@kochischilderwerk.nl
Website: www.kochischilderwerk.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook worden opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

Lijst van de illustraties.....	4
Hoofdstuk 1. Belangrijkste oorzaak van problemen bij schilderwerk en bouwmaterialen	8
Hoofdstuk 2. Kleding, gereedschap en veiligheid	10
Hoofdstuk 3. Herstellen en schilderen van de boeidelen. Organisatie van de werkruimte en het werkproces. Schildersmaterialen.....	16
Hoofdstuk 4. Schilderen van een raam buiten	51
Hoofdstuk 5. Schilderen van buitendeuren en deurposten.....	63
Hoofdstuk 6. Schilderen van balkonbalustraden	66
Hoofdstuk 7. Verven van bakstenen en dakpannen.....	68
Hoofdstuk 8. Herstellen en schilderen van het plafond	70
Hoofdstuk 9. Herstellen en schilderen van een wand.....	78
Hoofdstuk 10. Herstellen en schilderen van badkamer en toilet.....	83
Hoofdstuk 11. Schilderen van ramen, deuren en balustraden binnen.....	85
Hoofdstuk 12. Volgorde van de werkzaamheden	87
Hoofdstuk 13. Kleurkeuze	88
Hoofdstuk 14. Conclusie	89

Illustratie 34. De met kunststof profielen herstelde bekisting van de dakgoot.....	48
Illustratie 35. Raam.....	53
Illustratie 36. Afgeplakte ruit.....	57
Illustratie 37. Voorbeeld 1: Vóór	59
Illustratie 38. Voorbeeld 1: Na.....	59
Illustratie 37. Voorbeeld 1: Vóór	60
Illustratie 38. Voorbeeld 1: Na.....	60
Illustratie 41. Voorbeeld 3: Vóór	60
Illustratie 42. Voorbeeld 3: Na.....	60
Illustratie 43. Voorbeeld van zo'n kunststof strip aan de plank van een balkonbalustrade.....	61
Illustratie 44. Linkerpost.....	62
Illustratie 45. Liggend kozijn	62
Illustratie 46. Deur en deurposten	66
Illustratie 47. Weldorpel.....	67
Illustratie 48. Door rot aangetaste onderkant van de deur	67
Illustratie 49. Hersteld en beschermd met behulp van een kunststof hoekprofiel van 5 x 5 x 90 cm.....	68
Illustratie 50. Balkonbalustrade	69
Illustratie 51. Kunststofstrip bevestigd aan de onderkant van de balk	70
Illustratie 52. Plafond en muren.....	73
Illustratie 53. Deur, deurposten.....	89
Illustratie 54. Stofdorpel.....	89
Illustratie 55. Klassieke trap	90
Illustratie 56. Moderne trap	90

LIJST VAN DE ILLUSTRATIES

Illustratie 1. Plamuurmessen.....	10
Illustratie 2. Gereedschap los	11
Illustratie 3. Gereedschap ondergebracht in een gereedschapsgordel	12
Illustratie 4. Veiligheidstow.....	13
Illustratie 5. Veiligheidstouw om middel.....	13
Illustratie 6. Veiligheidstouw vastgezet aan de sport.....	14
Illustratie 7. Traxion	15
Illustratie 8. Daklijst	16
Illustratie 9. Boeibord	16
Illustratie 10. 'Regel van de twee vaten'	17
Illustratie 11. Handigheid bij het schilderen.....	18
Illustratie 12. 'Universeel hengsel'	19
Illustratie 13. Stap 1.....	20
Illustratie 14. Stap 2.....	20
Illustratie 15. Het touw is drie-vier keer om de sport gewikkeld en de emmer met verf, roerstok en kwasten is nu binnen handbereik.....	21
Illustratie 16. B.1	24
Illustratie 17. Linkerraam (niet afgekit)	25
Illustratie 18. Rechterraam (afgekit).....	26
Illustratie 19. B.2	27
Illustratie 20. Consequenties van het verkeerd plaatsen van de regenwaterafvoer	28
Illustratie 21. Gecorrigeerde, verlengde regenwaterafvoer	28
Illustratie 22. Een handige kwastenset	38
Illustratie 23. Toepassing 'regel van de twee vaten' en 'universeel hengsel'.....	40
Illustratie 24. Stap 1.....	41
Illustratie 25. Stap 2.....	41
Illustratie 26. Stap 3.....	42
Illustratie 27. Staande verven.....	42
Illustratie 28. Op de vouwladder.....	43
Illustratie 29. Een voorbeeld van een door rot aangetaste verticale verbinding	44
Illustratie 30. Voorbeeld 1.....	45
Illustratie 31. Voorbeeld 2.....	46
Illustratie 32. Voorbeeld 3.....	47
Illustratie 33. Een voorbeeld van de door rot aangetaste bekisting van de dakgoot	48

INTRODUCTIE

In dit boek worden enkele gemakkelijk uit te voeren principes en technieken beschreven over het herstellen en schilderen van een pand binnen en buiten. Ik heb tijdens de 16 jaar dat ik heb gewerkt als huisschilder in mijn eenmanszaak Kochi Restauratie en Schilderwerk, www.kochischilderwerk.nl, een aantal vernieuwende ideeën ontwikkeld.

Stel u voor: u bent huiseigenaar en u vindt dat uw huis aan een schilderbuurt toe is. U kijkt eens rond om ideeën op te doen, en u ziet dat een huis in uw straat, dat een half jaar geleden geschilderd was, er slechter uitziet dan daarvoor: overal gapende barsten, verf die van de ramen en de boeiborden afbladdert. U spreekt een van de inwoners, lid van de VvE, en u hoort dat het beter zou zijn geweest als deze schildersbeurt niet had plaatsgevonden. U denkt: dit moet mij niet gebeuren! Maar hoe voorkom ik dat?

Of u bent een huiseigenaar die zijn/haar huis zelf wil schilderen, om zo onderhoudskosten te besparen. Dan rijst een aantal vragen. 'Waar moet ik dan beginnen? Welke verf – dure, van Sikkens, of goedkope, van Gamma? Welke kleur moet ik kiezen? Kan ik diezelfde leuke kleur van Sikkens verf bij Gamma krijgen? Moet ik alle oude verf afbranden, of juist alleen maar schuren? Wat is eigenlijk het belangrijkste om te doen en wat kan ik verwaarlozen?' En een heleboel andere, soortgelijke vragen spoken door uw hoofd, dag en nacht...

Of u wilt uw kantoorbaan opgeven, en als freelance schilder beginnen, en u gaat op zoek naar een bedrijfsformule die niet veel investeringen vraagt en u toch in staat stelt om iets te verdienen. U wilt uiteraard grove fouten, die u veel geld kosten, vermijden.

U hebt geen beroepsopleiding gehad en krijgt bij uw werk te maken met een aantal vragen, zoals: moet u het hout gronden voor u gaat plamuren of juist niet? De naden kitten of plamuren? De raamspoonningen in de grondverf zetten voor ze te 'stopverven' of hoeft dat niet, als er te weinig tijd is? Wat zijn de risico's van de verschillende werkwijzen?

Al deze vragen en nog meer stelde ik mezelf tijdens mijn loopbaan als huisschilder en vervolgens aan oudere klusjesmannen, collegaschilders en schilderexperts, die als verkopers werkten in verfspecialzaken. Hun antwoord leek mij niet echt verhelderend: alle manieren waren volgens hen goed.

Jaren van ervaring rijker ben ik ze nu dankbaar dat ze me in feite indirect hebben gewezen op mijn eigen verantwoordelijkheid. Omdat ik niet precies wist wat de gevolgen waren van het gebruik van een combinatie van materialen, hield ik mijn aandacht gespitst op het gedrag van materialen, ook jaren nadat het schildersproject was afgerond. Ik trachtte zo objectief mogelijk de *feiten* te analyseren volgens de logica die ik tijdens mijn studie aan de universiteit had opgedaan, ongeacht wat anderen zeiden over een of ander materiaal en zijn verenigbaarheid met andere materialen.

Ik denk dat ik de antwoorden op al die vragen heb gevonden.

Sindsdien profiteren mijn opdrachtgevers daarvan en nu heb ik het genoeg deze kennis met iedereen die geïnteresseerd is te delen.

Dit boek is vooral nuttig voor de huiseigenaar die zijn/haar huis zelf wil onderhouden om onderhoudskosten te besparen, maar ook voor de beroepsschilder die zijn/haar grenzen betreffende materiaalkennis, schilderstechnieken en organisatie van het werkproces wil verleggen.

De nadruk wordt gelegd op de organisatie van de werkruimte, de materialen en het gereedschap en op creatieve methoden voor herstel en bescherming van de kwetsbare delen van het huis.

Ik verklaar hierbij, dat ik alle materialen en gereedschappen die in het boek genoemd worden, in mijn werk als huisschilder gebruik; er is hier echter geen sprake van reclame en ik ontvang geen beloning van producenten voor het vermelden van hun product. De foto's heb ik tijdens de uitvoering van mijn opdrachten gemaakt.

Guram Kochibrolashvili

Den Haag, december 2010 - mei 2012

HOOFDSTUK 1. BELANGRIJKSTE OORZAAK VAN PROBLEMEN BIJ SCHILDERWERK EN BOUWMATERIALEN

Kenmerkend voor een huis in een gematigd klimaat zoals bij ons is, dat het gedurende ongeveer drie kwart van het jaar warmer is dan de omgeving. Tegelijk wordt binnenshuis veel vocht geproduceerd. Wij ademen en zweten immers vocht uit; wij wassen, koken, maken schoon, douchen enz. Dit vocht dringt in alle delen van het huis en tracht uit het huis te ontsnappen, waarbij het de z.g. temperatuurgradiënt volgt, tw. het vocht beweegt zich van warm naar koud, van binnen naar buiten. Het vocht blijft ononderbroken stromen, niet alleen in de lucht, maar in alle poreuze materialen van het huis: baksteen, stukwerk, hout, beton. Dit gebeurt 24 uur per dag en 7 dagen per week.

Als vocht ongehinderd kan stromen door alle elementen van het huis, zoals muren, plafonds, vloeren, houtwerk, dan zijn er geen problemen en kunnen alle constructies van het huis tientallen en zelfs honderden jaren intact blijven. Als er echter ondoordringbare barrières in het materiaal ontstaan, die het vocht niet doorlaten, dan hoopt het vocht zich in het materiaal op met als gevolg: eerst gaat het schilderwerk kapot, vervolgens het materiaal zelf.

In vroegere tijden wisten de meeste beroepsschilders van dit principe; de rijke ervaring en kennis werden in vakgilden bewaard en gingen over van meester-schilder naar gezel en leerling, die de voorschriften nauwkeurig moesten volgen. Tegenwoordig heeft de materiaalindustrie een enorme invloed op schilders. Niet altijd gezond, omdat materiaalontwikkelaars zich vaak alleen baseren op theorieën die niet door experimenten bevestigd zijn, en de markt overstroomd met allerlei materialen die soms meer schadelijk dan nuttig zijn voor het huis. Deze stelling zal ik later verduidelijken aan de hand van het vernielende effect, dat een alom bekend en overal gebruikt product, namelijk kit, heeft vanwege zijn ondoordringbaarheid voor vocht en een extreme, totaal overbodige elasticiteit.

De delen van het huis, die een regelmatige inspectie en schildersonderhoud vereisen, zijn:

Buitenshuis:
Dakgoot en boeidelen
Ramen en raamposten
Deuren en deurposten
Balkonbalustraden

Binnenshuis:

Plafonds

Muren

Ramen en raamposten

Deuren, deurposten en stofdorpels

Leuning en balustrade van het trappenhuis

* * *